

ÑEEYEAPÓ TĒTĀMIATĪ PEGUA N° 033/2010.

DR. MARIO ADEL COSSIO CORTEZ

MBURUVICHA GUASU TĒTĀMIATĪ TARIJA PEGUA

OÑEMEE VAE:

Jei vae ñemboyao mokoipa chiupa mokoi, òi vae mborokuai guasu tĕtĕguasu pegua, omeeko mburuvicha tĕtĕmiati iyambae tarija pegua oyapo vaĕrĕ ñembosimbĭa, omaeta jare oyapota, òi vae jae ipo pe, yeokuai reta jare vi mbaravĭki yeokuai reta.

Jei vae ko ñemboyao mokōipopa chaupa chiu, ñeepisĕa metei mbapaka mōkoi pe mborokuai guasu tĕtĕguasu pegua, omeeko ñeñokuai jaete oñeñono vae oyapo vaĕrĕ yekovia kuae taikue jei vae mborokuai.

Jei vae ko ñemboyao mboapĭpa Mborokuai tĕtĕguasu pegua oñono kia ra jae ñeñokuai jaete oyapota vae mburuvicha tĕtĕmiati pegua vae òi vae ivĭapi rupi. Īrŭ ko ñemboyao ova mborokuai N°017 oñonoko jare mbae oyapo vaĕra ñeñokuai jaete vae.

Jare vi mborokuai N°4021, rĕgimen electoral arasa pegua, ara pañandepo irundĭa araĭvi, mokoi eta chau arasa pe, iñemboyao ovapa irundĭ ñepisĕa metei, jeiko mburuvicha tĕtĕmiati pegua oñemboguapĭtako metei yeparavoa rupi opaete tĕtĕipo reta ko oiparavota jarembae jare yeyora rupi, jare vi ñepisĕa pandepo jei ipiere vaĕra oñemboguapĭ yeparavo rupi oyapoka tĕtĕñemboyao reta rupi jare vi kuae yeparavo oyeapomako, irundĭ araĭvi pe arasa mokoi eta pañandepo pe.

Jare vi mboapĭpa araivo arasa mokōi eta pañandepo pe mburuvicha guasu tĕtĕ Vorivia pegua omboguapĭ mburuvicha tĕtĕmiati pegua pandepo arasa pegua, oyapo vaĕrĕ kuae opaete jei vae mborokuai kuartia reta.

Jare vi mborokuai N° 1178 ñeangarekoa jare mae tětämiati pe oyeapo vae iñee ñemboyao metei iyapí michi c), jeiko oyeapo vaëra opaete oyeokuai vae reta mbaravíkirenda tětämiati pe oyapo vaërä ñemombeu iparavíkí reta re oñemee ipo pe vae oyapo vaëra jaeramiño ombombeutako kerëi oparavíkí vae.

Jare vi mborokuai N° 1178 ñeangarekoa jare mae tětämiati pegua oyapo vae, iñemboyao mokoipa juri oñono ko opaete oparavíkí vae reta oyapo vaërä ñemombeu iparavíkí aramoete oyapo vae, jare yeokuai oyapo ko vae.

Jarevi ñembosimbia oyapota vae, kuae tembiokuai reta DS N^o017-A, jeiko ñemboyao chiu pe: oyapota vae, oyapo vae, jare mbaeko guinoi oyapo vaërä öi rami yeokuai opaete pegua vae pe.

Jei vi mborokuai N° 017 iñemboyao chiu, ñepisäa pandepo, jeiko mburuvicha tětämiati pegua, ipiere vaërä omoaña oyeapo vaërä mbaeapo reta jare vi tupapire kuation mbaravíkí ome vae, jei rami ñeñonokavia, jare jaeko oyeokuai oyapo vaërä irü ruvicha reta ndive iiviapí ñöguinöi vae.

Jare vi ñemboyao irundi popa pañandepo, mborokuai tětäguasu pegua, ñepisäa moköi mbapaka irundi, oyokuai ñemboatia oyapoka vaërä mburuvicha renda iyambae tětämiati pegua ome vaërä yeokuai, ñemosimbia jare irü yeokuai reta.

Jare vi ñemboyao 249, mborokuai tětäguasu pegua jeiko ñemboatia oyapoka vae pe tětämiati pegua guiroatata ko mburuvicha tětämiati pegua.

KUAERÄMO:

Mburuvicha guasu tětämiati iyambae tarija pegua ome ramo mbaepiere chupe mborokuai guasu.

OME YEOKUAI:

ÑEMBOYAO METEIA (TEKOPO).-oñono yeokoa ñemboati reta jare mbae angareko reta re, oyapo kavi vaërä iparaviki, oyapoka vae reta tètä ñemboyao kuatia pegua reta jare omeeta chupe reta yepoepiapo kuae mburuvicha reta pe.

ÑEMBOYAO MOKOIA.- (OYAPOKA TÈTÄ ÑEMBOYAO KUAKUA RETA KEREÏKO JARE MBAE KO OYAPOTA VAE).-

- I. oyapoka vae tètä ñemboyao kuakua jaeko öi reta omboekovia vaërä mburuvicha tètämiati pegua, tètä ñemboyao rupi, jare oyeparavota ko ñemombo guari rupi öi rami mborokuai 4021 ñemboyao ovapa irundi, ñepisäa pandepo.
- II. oyapoka vae tètä ñemboyao kuakua pegua reta jaeko ñöguinöi, jaeko ñöguinöi oyapoka vae tètämiati pe jembo jare oyapota kuae ñemboatia jei chupe vae.
- III. Oyapo kavi vaërä yeokuai jei mbaeapo reta kuae oyapoka tètä ñemboyao kuakua, oimeta ipo pe guinöi metei yerosiri tètämiati mburuvicha gui jare ipiere ombo jee “mburuvicha renda tètämiati pegua” jare ipiere omoirü jese tee yuapi kuae rami “mburuvicha renda tètämiati tarija pegua tètä ñemboyao Uriondo”.

ÑEMBOYAO MBOAPIA. (OMEE VAE OYAPO VAÈRÄ OYAPOTA TÈTÄÑEMBOYAO KUAKUA).-kuae yeokuai oyapo ko tètämiati pegua omeë yeokuai mbaraviki kuae oyapo tètä ñemboyao reta:

1. omboekoviata mburuvicha tètämiati pegua oime yave ñemboati miäri tètä ñemboyao pe.
2. omboeteta mborokuai guasu, ñesirö ñemosimbi tètä guasu pegua, yeokuai tètämiati pegua reta, ñemosimbia reta, ñemöë jare irü reta omeë vae yeapoa iyambae tètämiati pegua.
3. omeeta oyepisita vi oñembokuakua kuae tètä ñemboyao mbokia rupi kavi, yeapo rupi jare mbaraviki kuatia pegua öi vae tètämiati pe vae.

4. oyeapota mbaraviki ñesirö jare omeë vae pe marandu POA peguarä, jare kuae marandu oñemboasata mbaravikia oyapoka vae pe kereita oyapo yeporu korepoti re, jare oñangarekota ko jese vae.

5. oyapota mbaeapo jare mbaraviki kuation oyeai vae jare oñeño vae POA pe, jare irü mbaerepi ra öi vae tötä ñemboyao pe öi vae.

6. oñangarekota jae ipo pe öi vae mbae repira omeë chupe vae, jare ombokuakua ñeñonokavia angareko pegua jare mae tötämiaiti pegua.

7. oyeapota pea yeokuai reta oyeapo vaërä mbae ñemopua, yekou jare oñemee vae ñemoi kavia jae iivi pe öi vae re jaeramiño oñangarekota jese oi vaera POA pe.

kuae öita ñeño kavia angareko pegua yeko jare ñemoi kavia oyeapo vaërä. Kuae oyeapo vaërä oñemaeta ko jese oñemboipi rupive jare opa regua, jare kuae peguarä jaeko öita tenondegua mburuvicha oyapoka vaërä jare ipiere vi oporokuai oñangareko jarevi ipiere oyapo ñeapo mbaeti yave mbaeapo reta pe.

8. oñembori paveta oyeapo vaërä mbaeapo jare mbaraviki kuation öi tötämiaiti oyapo yave kuae tötäñemboyao reta rupi, mbaravikia rupi, metei yesiri rupi jarevi mbaravikiapo tötämiaiti pegua rupi.

9. oñangarekota yekou reta oparaviki vae re, kuae ipo angarekoa pe öi vae kuae tötä ñemboyao rupi vae.

10. oñangarekota yekou reta re jare oyeapota öi vae tötämiaiti iyambae tarija pegua imbae, jae rämiño vi oñemee yekou, oñangareko jese vaërä vae. Jare mbaetita oiporu ikatu kotigua reta kuae mbaeporu jare mbaetita oñemboiya jese.

11. omombeuta jare omaeta oyeapo vae mbaraviki reta jare imiäräta mbae ko oyapo jare kerëiko opita iparavikia vae, mburuvicha tenondegua reta pe omae vaërä jae reta kuae mbaraviki re.

12. oyeapota ñemosimbia opaete reve mbaraviki omeë vae kuae ñeñonokavia.

13. oyeapo ñemoköi ñembori mburuvicha municipal ndive jare ñemboati reta têtä ipo pegua reta ndive jare opaetei mbaravikia reta ndive jarevi jaeño oparaviki vae reta ndive kuae têtä ñemboyao pegua reta ndive.

14. oyeapota mburuvicha têtämiati pegua oyapo vaërä convenio inter institucional ipiere vaërä omeë yekou têtä ñemboyao peguarä, omeë vaërä vi mbae repira korepoti têtämiati peguarä jare kuae convenio oyapota mburuvicha yepi.

15. oyeapota yeokoa ñemboati pegua omeë vae mburuvicha renda oguata vaërä ñeangareko ñemboyao reta rupi jare oñonota vi mbae oata yave chupe kuae têtä ñemboyao pe jare oupiti öi rupi mbaerepira oñeño vae oasa mbae.

16. oñearöta oñemometei vaërä têtämiati oyeporu kavi vaërä ñejaä reta öi têtämiati pe vae jare mburuvicha renda pegua.

17. Jare irü yeokuai reta oñemee vae mburuvicha têtämiati tarija pegua ipiakatu rupi.

ÑEMBOYAO IRUNDIA (OÑEMBOASA VAE MBAEREPIRA).-

I. mburuvicha renda têtämiati tarija pegua, omboasa mbae repira korepoti oñeño vae POA pe jare mbae repira têtämiati peguarä arasa ñavo, ipiere vaërä oyapo mbaraviki reta. Jare yeapoa reta öi ipo pe oñangareko vaërä jese.

Kuae ñemboasa mbaerepira vae oyeapotako öi oupiti rupi kavi korepoti öi vae mburuvicha renda pe.

II. oñangareko kavi vaërä kuae mbae repireta re omboasa vae têtämiati, têtä ñemboyao reta peguarä jare oyapota kuae yeokuai mbaraviki reta:

1. Oyeapota kereitako oyeporu vae kuae mbae repira oñemee vae oyeapo vaërä mbaraviki ñesirö reta.
2. Oñangarekota jare omeeta, oiporu vae yekou oike jare öe vae, öi ipo angareko pe vae.

3. Oyeapota ñemboipì jare mae opaete mbaravìkì yeokuai reta oyeapo kavi vaerà, jare kuarài oyeapo vaerà jei vae ñeñonokavia oñemboete òi vae.
4. Oñemboguapìta kuationa pe mbae yekou oime vae jare oñeñoño mbae repira vae jarevi tesorería sistema integrado de contabilidad nacional (SINCON) jare vi sistema de gestión jare modernización administrativa (SIGMA) Jayave oimeta oñerënoï mombeu aramoete, añaetëtë vae jare kiye mbae reve.
5. Oñeñoñta mbae ñeövätüa pe òi vaerà pìpe tupapire kuationa reta jei vaera kiá ko oyeokuai, mbovìko jepì vae jare oñemboguapìta kuationa opaete yekou reta regua, jarevi control bancario jare vi ìrù sistema reta ñöguinöi vae tëtämiaitì tarija pe.

III.oyapota vae tëtäñemboyao kuakua reta pañadepo ara ñavo yasi rupi omeë vaerà ñemombeu, mbaravìkia omeë vae tëtämiaitì pegua pe mbaeapo guinöi vae, kuarài omeë vaerà ñemboete jei rami ñeñonokavia.

1. oyeporu mbae repira vae oike vae jare mbovi oñembongata vae.
2. korepoti reta oñeñoñota vae korepoti renda pe.
3. kuationa guapì mbovi ra oñemee vae tenonde.
4. kuationa guapì mbia oñerënoï vae regua.
5. kuationa guapì kia ko ipia maete òi vae.

IV.oyeapota tëtäñemboyao kuakua pegua reta omeeta pandepo ara pe, yasi ñavo mbae mombeu, mbaravìkia tëtämiaitì pegua oyapo mbaravìkì ñesiro jare oyeoporugue ma vae korepoti vae POA jare kuae ñemombeu oikuauka kereimara oguata mbaravìkì reta vae SGP, kuarài omeë vaerà ñemboatia ñeñoño kavia reta pe.

V. Kuae mbaeti yave oyeapo mbombeu jei rami ñeñonokavia aramoete pegua oñemombitata mbaetiarä oñemee mbaerepira, jare opaete oasa vae oata teko kuae oyapo vae re.

VI. Mbaravìkia tëtämiaitì pegua omeë vae jare vi mbaravìkia tëtämiaitì pe ñesirö jare omeë vae mbaerepira, oasata kuae mombeu tupapire pegua

omee vae mbaraviki tētāñemboyao kuakua pegua guire jaerāmiño vi oyapo guire ipiere oñemboasa oñemombeu maekañi jare omoeta imambae pegua oikua vaērā mburuvicha tētāmiati pegua.

VII.oñangarekota vae mbaerepira tētāmiati oyapoka vae reta tētā ñemboyao kuakua pegua mbaetita kuae oyeapo kua reta.

1. oyapo vaērā maemboepi jare guinoe vaērā korepoti mbaeti guinoi reve tupapire kuation, jei chupe guinoe vaērā.
2. oyapo vaērā yeporu jae ramiño vi oqua vaērā yekou, jare yeokuai reta mbaeti oñesirō oi vae POA pe vae jare mbae repira oyapogue vae pe.
3. oyeki jare oñemoata yave korepoti oñemombeu vae reve tētāmiati pe.
4. oyeapo yave irü ñemongata reta mbaeti oi kuae yeporu pe vae reve jare mbaeti oi ñeñonokavia pe oi vae.

ÑEMBOYAO PANDEPOA. (OÑANGAREKOTA KUAE ÑEANGAREKOA VAE RE).-

I.oyapota vae reta tētāñemboyao kuakua jaeko ñöguinoi tenondegua oñangareko vaērā mborokuai guasu pe, jare ñemboati ñöguinoi tētāguasu, jei rami mborokuai N° 1178jare iyakatu ñemosimbua opaete mbaeapo vae re jare yave omboete yave mborokuai iparavikia pe. Jae ramiño vi oñangareko kavi yave mbaerepi reta re.

II. oi vae ko kuae mbarea mbaraviki mbaeapo pegua jare ñemöe kavia kuae oyapoka vae tētāñemboyao kuakua pegua, oyepisita ko ñeñonokavia kerëiko oñangareko yekou reta jare yeokuai jei vae oipisita kuae yeapota vae opaete mbarea reta oyeapo vae oñemboipi guire jare opa regua.

Jaerāmiño oyeapo yave ñemboguapi kuation pe öita kuae kuation mbaraviki. Jaeramo oñangarekota ko oyeapo yave tētā ñemopua jare mbae apo reta oi rami (MAE) jare jae ko oi oime yave oipotague ñeapo oyapo yave.

ÑEMBOYAO OVAA. (OYEAPOÑO VAE ARASA PEGUA).-

I.oñemboete òi vae ñemboyao chiu, ñepisää pandepo kuae mborokuai N° 017mokoipa araivo pegua arasa mokoi eta pañandepo, mborokuai arasa pegua oguata vaerà oyeapo tètä reta iyambae. Kuae oyapo ko tètäñemboyao kuakua oyapoñota ko mbaeapo reta mbaraviki kuation ome vaerà vaere yeokuai jare añetetegue mbarea reta, jare vi ñeño kavi reta vae mbaravikia tenonde oyeapo vae. Ex sub prefectura, ex corregimiento mayor. Yoguïrekose vae tètäñemboyao reta rupi.

II.oyapoka tètä ñemboyao kuakua reta pegua oikuata jare oyapota opaete mbaraviki reta yoguireko vae tenonde vae oyeapota tòi vae oikose yave subprefectura jare corregimiento mayor reta, ñoguïnoi vae tètäñemboyao reta vae rupi jarevi ipiere vi oyapo ye mbarea mborokuai, oime oata guiteri yave mbaeapo reta jare ipiere omboai jaeramiño ipiere oipoepi kuae mbaraviki yeokuai reta. Jae ramiño vi oipisita opaete mbae oasague jei rami ñemboyao pañandepo, mbapaka moköi jei vae kuae mborokuai regua.

III.jaeramiño vi oyepisita oime yave kia oñeapo jese yave kuae mbaraviki oyapo ome rami ñee pisää I jare II kuae ñemboyao gui.

ÑEMBOYAO CHIUA (KEREIRA OYEPARAVIKI VAE JARE ÑEMAE OYEAPO VAERÄ) oyeapota yeyora jare mae oyeapota vae oipisi vae mburuvicharenda tètämiati tarija pegua kuae oyapota tètäñemboyao kuakua mbae reta öitako.

I. oñemborita oñangareko kuakua mbae reta ndive tètä ñemboyao pegua öi vaerà metei rami oyapo vaerà ñemae reta:

II. omeeta oyeapo vaerà ñemboati opaete vae pegua oyeapo vaerà mbaeporu tètä ñemboyao peguarä jare kuae oyapota encuentro concertación social (ECOS) jare ñoguïnoita pipe:

III. oñemeeta oyekuaka vaerà oñembogatague tètä iporetape jarevi mbaraviki apoa tètä ñemboyao peguape .audiencia de transparencia y rendición de cuenta (APCs).

ÑEMBOYAO JURIA (MBAESÄKÄ) oyeapo vae mbaravikia reta öikavi jare jesäkä reve, arasa peguarä mburuvicharenda tētāmiati pegua. Jare opaete oyekua vaērā oyeapogue tētā ipo reta peguarä. Kuae oyapoka tētā ñemboyao kuakua, öimeko guinoi oyapo vaērā mbaravikireta jupigue kavi, ani vaērā oime ñemboavai oyekua vaērā ñemombeu tētā iporetape, oñono vae mburuvicharenda tētāmiati pegua.

ÑEMBOYAO CHAUA (YEOKOA ÑEMBOATI PEGUA RETA) oñono yeokuarä oñangareko pegua tētāñemboyao kuakua pegua kuae reta.

1. Yuvake oyapoka vae.

- .Oyapoka tētāñemboyao vae.

2. Yuvake oporombori vae jare oporombo arakua.

- Oporombori arakua pe vae.

3. Yuvake oyapota vae.

a).ñemboria opaete vae pegua.

b).meteia reta arasa pegua vae.

- Metei reta oñangareko jare omeë vae.
- Meteia reta omoñesiro jare oyeapo vae.

c).meteia reta mbokia oyapo vae ñemboyao reta pe.

- metei kuakua oparaviki vae pègua.
- Metei kuakua moña jare öi pipe vae.
- metei mbaeapo opaete vae pegua.

ÑEMBOYAO PAÑANDEPOA (OÑEMOERAKUA VAE).-oñeñono oñemoërakua vaērā kuae mborokuai tētāmiati pegua, oyapoka vae tētāñemboyao kuakua reta peguarä jare vi mbaravikia oyapoka vae tētāmiati pegua reta pe omoñesiro jare omeë vae reta, jare irü reta mbaraviki oyapo vae tētāmiati pegua.

ÑEMBOYAO PAÑANDEPO METEIA. (OYEAPOTA VAE).-oyeokuai oyapo omboeteka vaërä oyapoka tètãñemboyao ombokuakua vae reta pegua jare vi oyapoka tètãmiati pegua reta jaerãmiño vi oñemborita mbaravikia oyapoka vae reta pe jare omeë vae reta pe. Kuae tètãmiati pe ñöguinöi vae reta.

ÑEMBOYAO ARASA PEGUA.- mbaepiere omeë vae oyapoka vae reta tètã ñemboyao kuakua pegua, ñemboyao mboapia, mbapaka chiu, kuae mborokuai tètãmiati pegua. Oyapo ko ati tètãmiati pegua, oikua yave metei mborokuai rupi ñöguinöi vaërä tenondegua mburuvicha oyapoka vae (MAE) oyapo vaërä mbarea mbaraviki jare yekou peguarã jarevi yeokuai reta öi ipo pe vae.

Omeë kuae mborokuai, mburuvicha iparavikia pe, mokoipa chau ara, yasi araroi, arasa mokoi eta pañandepo pe.

Teñenboguapi kuation pe, oñemoërakua, toyekuaka, jare toñeñuvätu

OISIU.DR: MARIO COSSIO CORTEZ.